

Andrej Pavlovič Kirilenko (1906–1990)

Sovětský politik narozený do ukrajinské dělnické rodiny, výrazná postava studené války a pravá ruka Leonida Brežněva. Vystudoval institut letecké techniky, v roce 1930 se stal členem Vsesvazové komunistické strany a postupně stoupal stranickým žebříčkem, v 60. letech byl místopředsedou předsednictva Ústředního výboru RSFSR, po nástupu Leonida Brežněva se stal jeho vrchním poručíkem, jeho cílem bylo posílit Brežněvovu mocenskou pozici a zajistit dostatečnou stranickou podporu. Po většinu Brežněvovy éry měl na starost výběr spolupracovníků a ekonomické plánování. V roce 1965 se stal členem politbyra, po jmenování Jurije Andropova generálním tajemníkem odstoupil kvůli údajným zdravotním problémům ze své funkce.^{1 2}

Drahý soudruhu Kirilenko,

situace v Československu dosáhla kritického bodu. Poté, co se na nás soudruzi Bilak, Indra a Švestka v dopise obrátili s žádostí o zvrácení reformních snah pod Dubčekovým vedením, je zřejmé, že je situace mnohem horší, než se předpokládalo. A my jakožto sovětské přátelé musíme hrát důležitou roli při záchraně československého státu! Musíme držet východní blok navenek tak silný, jak jen jsme schopni. Budujeme silnou komunistickou společnost, nenecháme západní kapitalistické uzurpátory zničit Československo a rozšiřovat jejich imperialistickou moc do zbytku světa.

Jakožto nejbližší spolupracovník soudruha Brežněva je vaše pozice jasná – stát pevně po jeho boku, kvalitně opomovat liberálním československým soudruhům a nebát se využít své mocenské převahy. Přece není tak těžké někoho lehce zastrašit, abyste dosáhli sovětského cíle! S předkládáním návrhů se ale držte zpátky, vaším úkolem je především zákulisní vyjednávání a přímá podpora soudruha Brežněva, který si Vás dlouhodobě drží v této prominentní pozici plné nesčetných výhod, které jsou zárukou kvalitního sovětského života.

Během jednání se můžete věnovat podpoře následujících návrhů:

1. Je nutné situaci vyřešit navázáním na dosavadní vyjednávání mezi ČSSR a SSSR v Bratislavě a Čierné nad Tisou, ale především – potvrdit je a doplnit o právě vznikající dokument, který prohloubí vzájemné vztahy. Proto je nutné podporovat návrhy jako např.: *„Obě strany se zavázaly jménem svých stran a vlád, že vyvinou veškeré úsilí KSSS a KSČ a vlád těchto zemí k prohloubení tradičního historického přátelství národů obou zemí, jejich bratrského přátelství na věčné časy.“*
2. Není možné, aby byl mimořádný sjezd považován za platný, když si ho pro svoje účely svolalo skoro imperialistické liberální křídlo bez přítomnosti konzervativních členů předsednictva a stranických orgánů! Proto je nutné podpořit návrhy jako: *„Delegace KSČ souhlasí s návrhem, že bude legitimní mimořádný XIV. sjezd KSČ uspořádán až po uklidnění situace v ČSSR.“* Je potřeba při jednání dostat co nejvíce československých členů jednání na sovětskou stranu, a to – pokud to nepůjde po dobrém – poukázáním na možné důsledky jejich rozhodnutí. Sovětská a spojenecká vojska už kontrolují československé území, nemohou si tedy jen tak vyskakovat.
3. Neustálé uvolňování kontroly státních médií se výrazně podepsalo na chaosu ve společnosti. Je nutné co nejdříve získat kontrolu nad vysíláním, a k tomu může napomoci například tento návrh: *„Představitelé KSČ vyjadřují nutnost urychlených opatření v otázce ovládnutí sdělovacích prostředků, aby opět plně sloužily socialistickým myšlenkám. Za nepřijatelné považují taková vystoupení, která šíří antisocialistické myšlenky. Stejně tak nepřipouští činnosti antimarxistické sociálně demokratické strany.“* Zároveň je potřeba zcela potlačit tendence v médiích, které podporují československé občany v boji proti normalizaci!

4. Nepochybně se jedná o nejdůležitější bod celého dokumentu! Je nutné kontrovat československým soudruhům, kteří si pojedou vlastní linku o vnitrostátním řešení. Na to se měli zaměřit v posledních měsících, ale místo toho se věnovali odklonu od socialistické myšlenky. Je potřeba potvrdit pozvání sovětských vojsk skrze návrh tohoto bodu: *„Velení spojeneckých vojsk a velení armády ČSSR v co nejkratším časovém horizontu projednají otázky umístění vojenských jednotek Varšavské smlouvy na území ČSSR, aby byl co nejrychleji zjednan pořádek ve všech městech a obcích.“* a *„Československá strana bude ihned informovat ozbrojené síly ČSSR o příkazu, aby se vyvarovaly konfliktů a incidentů mezi občany ČSSR a spojeneckými vojsky Varšavské smlouvy působícími na československém území.“* Zároveň je potřeba posílit kontrolu hranic se Spolkovou republikou Německo, aby nedocházelo k úniku osob a informací z ČSSR.
5. Komunistická strana Československa je prolezlá kapitalismem, západními ilegálními vlivy a korupcí! Při kontrole činnosti členů nesmí zůstat kámen na kameni. Podpořit můžete například znění tohoto navrhovaného ustanovení: *„Delegace KSC se zavazuje k urychlenému uvolnění problematických osob z funkcí ve stranických a státních útvarech, aby došlo k opětovnému upevnění vedoucí pozice dělnické třídy a komunistické strany, k čemuž mělo dojít po lednovém a květnovém plénu ÚV KSC roku 1968.“*
6. Ukliďnění hospodářské situace by mohlo přispět k větší spokojenosti československých občanů a podpoře aktivit Sovětského svazu. Proto byste měl se soudruhem Brežněvem bojovat za rozšíření ekonomické spolupráce, možná i formou půjček a darů. Zároveň je potřeba posílit Varšavskou smlouvu jako celek, a to např. skrze návrh: *„Panuje plná shoda v tom, že vývoj mezinárodní situace a zákeřný vliv imperialistického světa, který stojí proti míru, bezpečnosti národů a socialismu, potvrzuje nutné zdokonalení a zefektivnění obranného systému Varšavské smlouvy a další přímé spolupráce socialistických zemí.“*
7. Je nehorázné, že některý z nejdříve postavených členů KSC komunikuje se zástupci OSN o budoucnosti Československa. Takové činy musí být tvrdě potrestány! Vaši podporu si zaslouží znění tohoto návrhu ustanovení: *„Vedoucí představitel KSC a vlády ČSSR prohlašují, že se československá strana neobrácela na Organizaci spojených národů v souvislosti s projednáváním tzv. otázky ČSSR, která se projednávala na schůzi Rady bezpečnosti OSN, a proto informovali československého představitele v New Yorku, aby se výrazně ohradil proti projednávání situace v ČSSR na půdě OSN.“*
8. V závěru se držte názorů soudruha Brežněva, rozhodně by měl zahrnovat toto prohlášení: *„SSSR a ČSSR budou jako doposud tvořit politiku, která odpovídá zájmům evropské bezpečnosti a silně odsuzuje militaristické a neonacistické snahy, které navazují na předválečnou historii a nerespektují nově vzniklé evropské uspořádání.“*

Vážený soudruhu, hodně zdaru a pevných rozhodnutí během jednání!

Seznam zdrojů:

¹ Intelligence Report : Portrait of A Neo-Stalinist (Andrey Kirilenko and the Soviet Political Succession) [online]. CIA, 1971 [cit. 2023-10-28]. Dostupné z: https://www.cia.gov/readingroom/docs/DOC_0001408607.pdf?fbclid=IwAR3L1kEAAA6zz2_ZqEbaUKSxKILd2SbamvdXDjMoXnsKGgDGgqQAewrMFEUhttps://www.cia.gov/readingroom/docs/DOC_0001408607.pdf?fbclid=IwAR3L1kEAAA6zz2_ZqEbaUKSxKILd2SbamvdXDjMoXnsKGgDGgqQAewrMFEU

² KERBS, Albin. Andrei P. Kirilenko Dead at 84; A Brezhnev Ally in the Politburo. The New York Times. 1990, 140(135). ISSN 0362-4331. Dostupné také z: https://www.nytimes.com/1990/05/15/obituaries/andrei-p-kirilenko-dead-at-84-a-brezhnev-ally-in-the-politburo.html?fbclid=IwAR2U_QbKVv3Z8jEmyPevLR1s7rmBZgns-d159WtnovzIPrw_FKtoQPNTBWQ